

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Literary-Cultural

afgazad@gmail.com

ادبی - فرهنگی

داکتر محمد کریم فارغی - استرالیا

۲۷ جنوری ۲۰۲۱

داکتر محمد کریم فارغی

در مورد تقویم شمسی یا خورشیدی چه می دانیم؟

ما در آستانه تکمیل قرن شمسی ۱۳۰۰ قرار داریم و تا کمتر از دوماه دیگر سده دیگری را آغاز خواهیم کرد. تقویم (گاه شمار) شمسی در کشور های افغانستان و ایران کار برد دارد. ماه خورشیدی یا شمسی بر پایه حرکت ظاهری سالیانۀ خورشید (حرکت زمین به دور افتاب) به هر یک ۱۲ بخش سال خورشیدی اطلاق می گردد. هر ماه تقویمی در تقویم شمسی ممکن است ۲۸ - ۲۹ - ۳۰ و یا ۳۱ روز باشد. با این که کار برد ماه خورشیدی حالت همگانی دارد، استفاده از کلمه برج برای تقویم های شمسی با مسمی تر است.

از نظر ستاره شناسی ماه خورشیدی معمولاً به جایگاه خورشید در متن آسمان و مدت لازم برای پیمودن یک فاصله خاص توجیه می شود. معمول ترین ماه خورشیدی در اختر شناسی عبارت از مدت زمانی است که افتاب در حرکت ظاهری خود، روی دایره البروج، هر یک از برج های دوازده گانه حمل و ثور تا دلو و حوت در منطقه البروج را که هر یک تقریباً برابر ۳۰ درجه است طی می کند. ماه خورشیدی مبتنی بر مدت توقف خورشید در بروج دوازده گانه مبنای طول ماه در گاه شماری هالی جلالی و هجری خورشیدی بوده است.

ماه خورشیدی حسابی - در ماه خورشیدی حسابی بدون توجه مستقیم به وضعیت خورشید در زمینه آسمان، طول ماه ها به گونه قرار دادی انتخاب می شوند که معمول ترین آنها تقسیم یک سال خورشیدی (۳۶۵ روزه یا ۳۶۶ روزه) به دوازده ماه با طول های متفاوت یا با طول های مساوی ۳۰ روز است و تاریخ طولانی دارد ...

اقسام ماه اختر شناسی و تقویمی :

علاوه بر ماه عرفی و تقویمی (حسابی) که در گاه شماری شناخته می شود، از آنجا که واحد اصلی زمان روز می باشد در ازای روز نجومی، ماه نجومی نیز مطرح می باشد که اقسام ماه اختر شناسی قمری (هلالی، نجومی، بی هنجار، اعتدالی و گرهی یا Nodical month) و ماه اختر شناسی خورشیدی مطرح می باشد .

نام ماه های شمسی که در کشور های افغانستان و ایران کار برد دارد :

حمل = فروردین = وری

ثور = اردیبهشت = غوایی

جوزا = خرداد = غبرگولی

سرطان = تیر = چنگاش

اسد = مرداد = زمری

سنبله = شهریور = وژی

میزان = مهر = تله

عقرب = آبان = لرم

قوس = آذر = لپندی

جدی = دی = مرغومی

دلو = بهمن = سلواغه

حوت = اسفند = کب

به آرزوی آغاز با خیر و فراوانی، صلح و امنیت در سر زمین زیبایم افغانستان عزیز!